

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยได้รวบรวมผลงานที่ผ่านมาที่เกี่ยวข้องไว้ โดยแบ่งเนื้อหาที่จะนำเสนอออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

- 2.1. แนวคิดของอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์
- 2.2. งานวิจัยทางด้านอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ที่ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ
- 2.3. ต้นกำเนิดและที่มาของการต่อสู้ด้วยมวยไทย
- 2.4. ผลงานที่เกี่ยวข้องกับมวยไทย

2.1. แนวคิดของอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์

อรรถศาสตร์ชาติพันธุ์เป็นแนวทางการศึกษาในภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ (ethnolinguistics) อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549 :74) กล่าวถึงอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ว่า “เป็นแนวทางการศึกษาที่เป็นวิทยาศาสตร์และทำให้เข้าใจถึงระบบปริชาน (cognitive system) ของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี... วัตถุประสงค์ของอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ คือ การเข้าถึงระบบปริชาน ซึ่งหมายถึงระบบความรู้ ความคิด มโนทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ใดก็ตามจากการวิเคราะห์ความหมายของคำในภาษาของกลุ่มนั้น” ถ้าเราสามารถเข้าถึงระบบปริชานของกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งๆ ได้ เราก็สามารถรับรู้ได้ว่ากลุ่มชาติพันธุ์นั้นๆ มองโลกอย่างไร ดังที่นักมานุษยวิทยาท่านหนึ่งซึ่งชื่อว่า เฟรค (Frake 1980 : 3-4) ได้ยกตัวอย่างไว้ว่า “ในขณะที่เรามีคำว่า *parrot* แต่ในชนเผ่าบราซิลเลียน อินเดียน กลับมีเพียงคำว่า *kinds of parrots* เท่านั้น สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นว่าชนเผ่าดังกล่าวมีลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการจำแนกประเภทนกเหล่านี้แตกต่างจากพวกเรา นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่ามนุษย์นั้นมองสิ่งต่างๆ ไม่เหมือนกัน และ จำแนกประเภทสิ่งของไม่เหมือนกันด้วย ดังนั้นถ้าเราสามารถเข้าถึงระบบมโนทัศน์ของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ได้ เราก็สามารถเห็นโลกของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์นั้นได้เช่นกัน”

ในการเข้าถึงระบบมโนทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ใดๆ นั้น ต้องอาศัยวิธีการทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ซึ่งพบว่ามียุทธศาสตร์วิธีด้วยกัน แต่ในที่นี้จะขอกล่าวถึงเฉพาะวิธีที่ได้รับความนิยมมากที่สุดและใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ 2 วิธี คือ การจัดจำพวกแบบชาวบ้าน และการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมาย

2.1.1. การจัดจำพวกแบบชาวบ้าน (folk taxonomy)

การจัดประเภทแบบชาวบ้านหรือวิธีการจัดจำพวกแบบชาวบ้าน เป็นอีกวิธีหนึ่งในอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ บราวน์ (Brown 1958 : 284-285 อ้างถึงใน Frake 1980 : 116) กล่าวว่า “การจัดประเภท

แบบชาวบ้านเป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรม และคำศัพท์ที่อยู่ในชั้นต่างๆของการจัดจำพวกนั้นเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของแต่ละชาติพันธุ์” ซึ่ง อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549 : 85) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่าโดยส่วนใหญ่แล้ววิธีการนี้มักจะใช้กับการวิเคราะห์คำหรือชื่อที่มีประเภทซับซ้อนกันเป็นลำดับขั้น เช่น ชื่อพืช ชื่อสัตว์ ชื่ออาหาร ชื่อโรค เป็นต้น

หลักการสำคัญของการจัดจำพวกแบบชาวบ้านคือแนวคิดเรื่องการเปรียบเทียบ (contrast) และการรวมไว้เป็นพวก (inclusion) เฟรค (Frake 1980 : 109-110) ได้อธิบายความหมายของการเปรียบเทียบด้วยการยกตัวอย่างคำศัพท์ในภาษาอังกฤษ เช่น คำว่า *dog* , *poodle* , *animal* , *canine* , *mammal* และ *vertebrate* เป็นต้น คำทั้งหมดนี้แม้จะอ้างถึงสิ่งเดียวกัน คือ สุนัข แต่มีการแบ่งประเภทที่ต่างกัน โดย *poodle* จัดเป็นชนิดหนึ่งของ *dog* ส่วน *dog* เป็นชนิดหนึ่งของ *mammal* และ *mammal* ก็เป็นชนิดหนึ่งของ *vertebrate* ฯลฯ ลักษณะเช่นนี้เป็นการจัดโดยใช้วิธีการรวมไว้เป็นพวกที่จะทำให้เห็นลำดับขั้นและระดับความเฉพาะเจาะจงของสิ่งเดียวกันนั้นได้ และในการที่จะทำให้ได้ข้อมูลเช่นนี้ต้องใช้วิธีการถามผู้บอกภาษา เช่น การถามเกี่ยวกับคำว่า *poodle* ถามว่า

“Is it a plant?”

“ Is it a cat ?”

“ Is it a collie?”

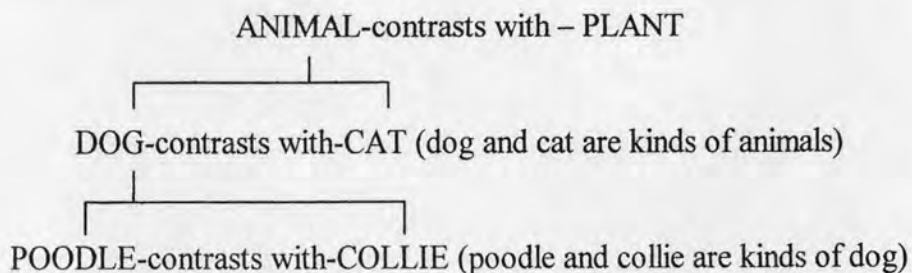
คาดว่าคำตอบที่ได้ คือ

“ No, it’s an animal ?”

“ No, it’s a dog ?”

“ No, it’s a poodle?”

จากคำตอบจะสามารถเปรียบเทียบได้ดังนี้

(จาก Frake 1980 : 110)

จากแผนภูมิแสดงให้เห็นการจัดจำพวกออกเป็น 2 มิติ คือ มิติแนวนอนและมิติแนวตั้ง ในมิติแนวนอนคำที่อยู่ในระดับเดียวกันจะเปรียบเทียบกันหรือตรงข้ามกัน โดย *animal* เปรียบต่างกับ *plant* ส่วน *dog* เปรียบต่างกับ *cat* และ *poodle* เปรียบต่างกับ *collie* ในมิติแนวตั้ง คำในระดับบนจะรวมคำที่

อยู่ในระดับต่ำลงมา โดย *dog* และ *cat* ถูกรวมไว้ในพวก *animal* ส่วน *collie* และ *poodle* ถูกรวมไว้ในพวก *dog*

นอกจากนี้ในมิติแนวตั้งของการจัดจำพวกของคำศัพท์ภาษาอังกฤษข้างต้นจะเห็นว่ามีการจำแนกประเภทของชุดคำที่แตกต่างกัน 3 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 ประเภทเหนือพื้นฐาน (superordinate level categories) เช่น *animal*

ระดับที่ 2 ประเภทพื้นฐาน (basic level categories) เช่น *dog* และ *cat*

ระดับที่ 3 ประเภทไม่พื้นฐาน (subordinate level categories) เช่น *collie* และ *poodle*

คำประเภทพื้นฐาน (basic level categories) เช่น *dog* และ *cat* เป็นระดับที่นิยมศึกษามากที่สุด โดยบราวน์ (Brown 1965 อ้างถึงใน Lakoff 1985 : 31) กล่าวว่า คำประเภทพื้นฐานนี้มักเป็นคำที่สั้นและปรากฏบ่อยในภาษานั้นๆ รวมทั้งยังมีความสัมพันธ์ร่วมกับการกระทำที่เป็นอวัจนภาษาด้วย เช่น *ball* มักมีความสัมพันธ์ร่วมกับคำว่า *bounce* เป็นต้น

เนื่องจากในงานวิจัยนี้ต้องวิเคราะห์คำประเภทพื้นฐานด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำการจัดจำพวกแบบชาวบ้านและแนวคิดเรื่องคำประเภทพื้นฐานนี้ มาใช้ในการจำแนกคำเรียกประเภทพื้นฐานของท่ามวยไทยและชื่อท่าเดี่ยวของท่ามวยไทย

2.1.2. การวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมาย (componential analysis)

การวิเคราะห์องค์ประกอบ เป็นแนวทางการศึกษาความหมายของคำ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549 : 84) กล่าวถึงแนวคิดของวิธีการนี้ว่า “คำแต่ละคำสามารถแตกออกเป็นหลายองค์ประกอบทางความหมาย (semantic components) หรือ วรรณลักษณะ (semantic features) ”

ไนดา (Nida 1975 : 64-67) กล่าวถึงหลักการสำคัญของการวิเคราะห์ความหมายซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ในการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมาย จะต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ 4 ประการ ประการที่ 1 คือ ชื่อหรือคำศัพท์ของสิ่งที่อ้างอิง ประการที่ 2 คือ การตีความหมายของคำศัพท์ซึ่งจะเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้ได้ความหมายแก่นของคำศัพท์ ประการที่ 3 คือ การให้คำจำกัดความคำศัพท์ซึ่งเป็นอีกหนึ่งขั้นตอนที่สำคัญในการนำความหมายแก่นของแต่ละคำศัพท์ที่ได้มาเรียบเรียงใหม่เป็นความหมายที่ครบถ้วนและได้ใจความสมบูรณ์ที่สุด และสุดท้ายประการที่ 4 คือ การจัดประเภท ซึ่งหมายถึง การจัดกลุ่มความหมายที่เหมือนกันและที่ต่างกัน เพื่อกำหนดมิติแห่งความแตกต่าง

ฟินช์ (Finch 2000 : 146) ได้เสนอตัวอย่างองค์ประกอบทางความหมายไว้ โดยในคำว่า *man* และ *woman* จะประกอบด้วยวรรณลักษณะ ดังนี้

<p>man</p> $\left(\begin{array}{c} + \text{Human} \\ + \text{Adult} \\ + \text{Male} \end{array} \right)$	<p>woman</p> $\left(\begin{array}{c} + \text{Human} \\ + \text{Adult} \\ - \text{Male} \end{array} \right)$
--	--

เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์ (2525 อ้างถึงใน พรัดดคา เมฆบัณฑุรย์ 2547 : 24) กล่าวว่าหลักการเบื้องต้นในการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบนั้นมีอยู่ 2 ประการ คือ

1. ความหมายของคำนำมาแจกแจงเป็นส่วนความหมายย่อยได้ ส่วนย่อยเหล่านั้นเราเรียกว่า อร์รณลักษณะ (Semantic Feature หรือ Semantic Component)
2. อร์รณลักษณะแต่ละประการที่ประกอบขึ้นมาเป็นความหมายของแต่ละคำนั้น มิใช่อร์รณลักษณะที่พบในคำเพียงคำเดียว แต่เป็น อร์รณลักษณะที่แสดงความสัมพันธ์ของความหมายของคำต่างๆ ดังตัวอย่างอร์รณลักษณะที่แสดงความสัมพันธ์ของคำว่า พ่อ และ แม่ ดังนี้

<p>พ่อ</p> $\left(\begin{array}{c} + \text{มนุษย์} \\ + \text{มีลูก} \\ + \text{ชาย} \end{array} \right)$	<p>แม่</p> $\left(\begin{array}{c} + \text{มนุษย์} \\ + \text{มีลูก} \\ - \text{ชาย} \end{array} \right)$
--	--

จะเห็นได้ว่า คำว่า พ่อ กับ แม่ ต่างกันตรงอร์รณลักษณะ [ชาย] เช่นเดียวกับคำว่า เด็กชาย และ เด็กหญิง ที่ต่างก็มีอร์รณลักษณะ [+มีชีวิต +มนุษย์ -โตแล้ว] เหมือนกัน แต่ต่างกันตรงที่อร์รณลักษณะ [ชาย] ซึ่งเราสามารถแสดงความแตกต่างของคำว่า เด็กชาย และ เด็กหญิง ด้วยอร์รณลักษณะ ดังนี้

<p>เด็กชาย</p> $\left(\begin{array}{c} + \text{มีชีวิต} \\ + \text{มนุษย์} \\ - \text{โตแล้ว} \\ + \text{ชาย} \end{array} \right)$	<p>เด็กหญิง</p> $\left(\begin{array}{c} + \text{มีชีวิต} \\ + \text{มนุษย์} \\ - \text{โตแล้ว} \\ - \text{ชาย} \end{array} \right)$
---	--

ในการกำหนดอร์รณลักษณะนั้นผู้วิเคราะห์มักกำหนดให้อร์รณลักษณะทางความหมายมีค่าเป็น 2 ค่า (binary values) โดยใช้เครื่องหมาย + และ - ประกอบหน้าอร์รณลักษณะซึ่งอยู่ภายในเครื่องหมาย [ ] ดังนั้นแทนที่จะใช้อร์รณลักษณะ [+ชาย] และ [+หญิง] จึงใช้ [+ชาย] แทน เด็กชาย และ [-ชาย] แทนเด็กหญิง นอกจากนี้อร์รณลักษณะบางอร์รณลักษณะจะให้ความหมายโดยนัยของความหมายอื่นได้ด้วย เช่น อร์รณลักษณะ [+มนุษย์] ให้ความหมายโดยนัยเกี่ยวกับอร์รณลักษณะ [+มีชีวิต] ดังนั้นจึงสามารถ

ใช้หรือรรถลักษณะตัวเดียวแล้วให้ความหมายที่มากกว่า 1 หรือรรถลักษณะได้ หากเป็นเช่นนี้ หรือรรถลักษณะของคำ ว่า “เด็กชาย” และ “เด็กหญิง” จึงไม่จำเป็นต้องระบุหรือรรถลักษณะ [+ มีชีวิต]

เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์ (2525 อ้างถึงใน พรลัดดา เมฆบัณฑุรย์ 2547 : 24) เรียกหรือรรถลักษณะที่มีคุณสมบัติเป็น 2 ค่า เช่น [+ มีชีวิต] และ [- มีชีวิต] ว่า หรือรรถลักษณะบ่งชี้ความแตกต่าง (Distinctive Feature) นอกจากนี้ยังมีหรือรรถลักษณะที่มีความเฉพาะเจาะจง คือ หรือรรถลักษณะแบบบรรยาย (Descriptive Feature) ซึ่งมีค่าเป็นบวกเท่านั้น

การวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายต้องอาศัยการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ซึ่งในการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายของชื่อท้าวมวยไทยที่ผู้วิจัยศึกษานี้จะนำขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกญาติของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithrathsint 2001 : 265) มาประยุกต์ใช้ ซึ่งมีขั้นตอนหลักสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ศึกษาความหมายของคำเรียกญาติ แต่ละคำที่ได้จากการเก็บข้อมูล เพื่อหามิติความแตกต่าง (dimensions of contrast) ที่ทำให้คำเรียกญาติแต่ละคำนั้นต่างกัน
2. ระบุหรือรรถลักษณะ (Semantic Features) ในแต่ละมิติความแตกต่าง ซึ่งหรือรรถลักษณะเหล่านี้จะใช้เป็นองค์ประกอบทางความหมายของคำศัพท์แต่ละคำต่อไป
3. ระบุความหมายของคำเรียกญาติ แต่ละคำตามองค์ประกอบทางความหมายที่ได้จากหรือรรถลักษณะ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นจะเห็นว่าวิธีการทางหรือรรถศาสตร์ชาติพันธุ์นั้นมีหลายวิธี แต่ทุกวิธีต่างมีหลักการสำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูลเหมือนกัน ดังที่อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549 : 83) ได้สรุปไว้ ดังนี้

1. คำในภาษาเป็นตัวแทนของมโนทัศน์ ดังนั้นการวิเคราะห์คำทำให้เห็นและเข้าใจมโนทัศน์ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจระบบความรู้ ความคิด และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้
2. ข้อมูลที่ใช้ต้องได้มาอย่างเป็นธรรมชาติและเป็นวัตถุวิสัย
3. เน้นการวิเคราะห์ความหมายของคำ
4. ผู้วิเคราะห์ต้องใช้วิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้
5. เป้าหมายของการวิเคราะห์คือการตีแผ่ระบบความรู้จากมุมมองของชาวบ้าน ไม่ใช่จากมุมมองของผู้วิเคราะห์

2.2. งานวิจัยทางด้านหรือรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ที่ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ

งานวิจัยทางหรือรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ส่วนใหญ่ มุ่งวิเคราะห์ระบบคำศัพท์ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นฐานหรือระบบปริชานพื้นฐาน ที่แสดงออกในการจำแนกประเภท หรือ การสร้างมโนทัศน์ของมนุษย์ใน

กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ 2549 : 89-93) ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษางานวิจัยทางด้านภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ในอดีตที่ผ่านมาที่เกี่ยวข้องกับ คำเรียกญาติ คำเรียกรส และคำเรียกฉายา ที่ใช้วิธีการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบ ประเด็นสำคัญที่น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อการทำงานวิจัยในครั้งนี้ที่พบจากผลการวิเคราะห์ของงานวิจัยดังกล่าวมีหลายประเด็นที่สรุปได้ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวกับคำเรียกญาติที่ได้พบทวน ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง A Componential Analysis of Kinship Terms in Thai ของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithrathsint 2001) “คำเรียกญาติภาษา คำเมือง: การวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์” ของ วิภัสรินทร์ ประพันธ์ศิริ (2535) “คำเรียกญาติภาษาจีนฮกเกี้ยนในภาคใต้ของประเทศไทยและ เกาะปีนัง ของ สุภมาส เอ่งฉ้วน (2537) และ “คำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิมที่มีเชื้อสายต่างกันในกรุงเทพมหานคร” ของ วราภรณ์ ติระ (2545) งานวิจัยทั้ง 4 เรื่องที่ได้กล่าวมานี้แสดงให้เห็น ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างระบบคำเรียกญาติพื้นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยกรุงเทพฯ ไทยภาคเหนือ จีนฮกเกี้ยน และไทยมุสลิม กล่าวคือ ในกลุ่มชาติพันธุ์ทั้ง 4 มีการกำหนดมิติที่ใช้แยกความแตกต่างระหว่างคำเรียกญาติพื้นฐาน 5 มิติ เหมือนกัน คือ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ เพศ และ ฝ่ายพ่อ/แม่ แต่ในกลุ่มคนไทยมุสลิมจะมีมิติ การให้เกียรติ เพิ่มขึ้นมา เพื่อเรียก คำว่า พ่อ ซึ่งได้เดินทางไปกรุงเมกกะมาแล้วมิติแห่งความแตกต่างดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมที่แต่ละชาติพันธุ์มีส่วนร่วม เช่น การให้ความสำคัญกับระบบอาวุโส และแสดงให้เห็นความต่างระหว่างคนไทยซึ่งเน้นฝ่ายผู้หญิง กับคนจีนและคนมุสลิมซึ่งเน้นฝ่ายผู้ชาย

งานวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกรสที่ได้พบทวน ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง “คำเรียกรสในภาษาไทยถิ่นตามแนวภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์” ของ อัญชลิกา ผาสุขกิจ (2543) และ “การศึกษาคำเรียกรสและทัศนคติเกี่ยวกับคำเรียกรสในภาษาจีนแต้จิ๋วตามแนวภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์” ของ พรัดดา เมฆบัณฑูรย์ (2547) ซึ่งสรุปได้ว่าคำเรียกรสพื้นฐานที่พบในงานวิจัยทั้ง 2 ชิ้นแสดงให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างที่น่าสนใจของรสพื้นฐานในภาษาไทยและภาษาจีนแต้จิ๋ว กล่าวคือ ทั้ง 2 ภาษามีรสพื้นฐาน 7 รส ที่เหมือนกัน คือ รส จืด เปรี้ยว เค็ม หวาน ขม ฝาด และ เผ็ด ในทางตรงกันข้าม ทั้ง 2 ภาษา มีรสพื้นฐานที่ต่างกัน คือ ภาษาไทยมีรส มัน ซึ่งภาษาจีนแต้จิ๋วไม่มี และภาษาจีนแต้จิ๋วมีรส รุ่มคอซึ่งภาษาไทยไม่มี

งานวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกฉายาที่ได้พบทวน ได้แก่ “การศึกษาชื่อและระบบการทอซิ่นมัดหมี่ของคนไทพวน อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ตามแนวภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์” ของ พิจิตรา พาณิชย์กุล (2547) ซึ่งเป็นการศึกษาชื่อที่ใช้เรียกประเภทพื้นฐานของลายซิ่นมัดหมี่ ชื่อลายเดี่ยว ลายประสมดั้งเดิมของซิ่นมัดหมี่ และวิเคราะห์ระบบการทอซิ่นมัดหมี่แบบดั้งเดิม งานวิจัยนี้พบชื่อที่ใช้เรียกประเภทพื้นฐานของซิ่นมัดหมี่ 5 ชื่อ ซึ่งใช้เรียกประเภทของลายพื้นฐานทั้งหมดของผ้ามัดหมี่ คือ / mii3 pian2 / ‘หมี่เปียง’ / mii3 laaj6 / ‘หมี่ลาย’ / mii3 khajaaj1 / ‘หมี่ขยาข’ / mii3 jwɔj6 / ‘หมี่ข้อย’ และ / mii3 khan3 /

‘หมี่คั้น’ ภายเหล่านี้แตกต่างกันใน 4 มิติ คือ ประเภทของเส้นพุง จำนวนเส้นพุง จำนวนหมี่ในเส้นพุง และลักษณะของด้ายในเส้นพุง ส่วนชื่อที่ใช้เรียกสายเคี้ยวของจีนมัดหมี่มี 18 ชื่อ เช่น /nok57iəŋ5moonŋ2/ ‘นกกเอียงโมง’ /cap2waan3/ ‘จับหวาน’ /paa2siw2/ ‘ปลาชีว’ /pəŋ57əwɔj5/ ‘ปล้องอ้อย’ /khəw1/ ‘ขอ’ เป็นต้น ชื่อเหล่านี้เป็นตัวแทนของสายพื้นฐานที่แตกต่างกันใน 16 มิติ คือ การมัดลายเป็นแนวสี่เหลี่ยมคางหมู การมัดลายเป็นแถวตรงแนวนอน จำนวนแถวของลาย การมัดข้อคู่กัน การมัดลายเป็นหยักทางยาว การมัดช่วงปลายของลาย การมัดลายเป็นแนวรูปสามเหลี่ยม การมัดแนวรูปสามเหลี่ยมให้ซ้อนกัน การมัดลายในแนวเฉียง จำนวนลายในแนวเฉียง การมัดลายเป็นแนวสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน การมัดเฉพาะขอบสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน การมัดเก็บสี่ ความยาวของลาย การมัดข้อยื่นจากลาย และจำนวนข้อที่ยื่นจากลาย นอกจากนี้ยังพบชื่อที่ใช้เรียกลายประสมของจีนมัดหมี่ 22 ชื่อ เช่น /mii3naak4nəwɔj6/ ‘หมี่นาคน้อย’ /mii3phoo2sii5naak4 nəwɔj6/ ‘หมี่โพธิ์ศรีนาคน้อย’ และ /mii3phoo2sii5ma73cap2/ ‘หมี่โพธิ์ศรีหมากจับ’ เป็นต้น ชื่อลายประสมแต่ละลายจะแตกต่างกันด้วย 2 มิติ คือ จำนวนลายเดี่ยวที่นำมาประสม และ ชนิดของลายเดี่ยวที่นำมาประสม นอกจากนี้ พิจิตร ปาณิชย์ กุล แสดงให้เห็นว่าระบบของชื่อลายจีนมัดหมี่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทพวนซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ เกษตรกรรม และ พระพุทธศาสนา เช่น ชื่อลาย *ควาส้อมเคียน* สะท้อนให้เห็นว่าชาวไทพวนให้ความสำคัญกับปรากฏการณ์ธรรมชาติที่อยู่รอบตัว และมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติโดยการสังเกตนาค เตือน หรือ ท้องฟ้า ชื่อลาย *ขอ* สะท้อนให้เห็นว่าชาวบ้านมีการสังเกตนครดาวที่มีลายจุดเป็นเหลี่ยมจลคล้ายตะขอ และ ชื่อลาย *นาค* และลาย *โพธิ์ศรี* ซึ่งเป็นสัตว์และต้นไม้ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาแสดงให้เห็นว่าชาวไทพวนยังมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาด้วย

จากการทบทวนงานวิจัยทางด้านบรรณศาสตร์ชาติพันธุ์ ที่ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นเครื่องมือในการศึกษานี้ทำให้แน่ใจว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นแนวทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งนอกจากจะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเป็นระบบแล้วยังสามารถตีแผ่ระบบโน้ตศัพท์ของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ได้อีกด้วย

2.3 ต้นกำเนิดและที่มาของการต่อสู้ด้วยมวยไทย

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับต้นกำเนิดและที่มาของการต่อสู้ด้วยมวยไทย ได้แก่ ผลงานชื่อ *มวยไทยยอดศิลปะการต่อสู้* ของ ปัญญา ไกรทัศน์ (2530 : 17) *ศิลปะแห่งมวยไทย* ของ นายชยะ (2546 : 10) *ผู้ฝึกและกรรมการกีฬามวยสากลและมวยไทยปิดตานี้* ประชา ฤาษุดกุล (2530 : 5-6 อ้างถึงใน มงคล คำเมือง 2532 : 11) *Muay Thai : The Essential Guide to the Art of Thai Boxing* ของ โทนี มัวร์ (Moore 2004) *Asian Fighting Arts* ของ เดเรเกอร์และสมิทซ์ (Draeger and Smith 1969 : 162) และ งานวิจัยเรื่อง *การศึกษาวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหวของอาวุธมวยไทย* ของ เพ็ญประภา

เข้มแดง (2518 : 1) ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับต้นกำเนิดและที่มาของมวยไทยที่พบได้ว่า ในช่วงแรกนั้นมวยไทยเป็นเพียงแค่วิชาความรู้อย่างหนึ่ง โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดวิชา มวยไทยให้กับเด็กชายที่มาเรียนหนังสือที่วัด ต่อมาเมื่อมีการทำสงครามบ่อยครั้ง มวยไทยจึงกลายมา เป็นการต่อสู้ป้องกันตัว โดยในยุคเริ่มต้น ท่าทางการต่อสู้ของมวยไทยจะเป็นเพียงส่วนหนึ่งของท่าทาง การฝึกอาวุธกระบี่ กระบอง พลอง และดาบเท่านั้น แต่ต่อมาได้มีการฝึกมวยไทยโดยปราศจากอาวุธ และกลายเป็นการฝึกการต่อสู้ด้วยมือ และ เท้าเปล่าอย่างเป็นระบบ ดังที่เห็นในปัจจุบัน เพื่อนำไปใช้ในการ ทำสงครามในกรณีฉุกเฉิน เช่น ในกรณีที่ดาบหลุดมือหรือหักขณะที่กำลังต่อสู้กับข้าศึก ทหารที่ฝึก มวยไทยมาแล้วสามารถใช้หมัด เท้า เข่า สอก เป็นอาวุธป้องกันตัวได้

2.4. ผลงานเกี่ยวกับมวยไทย

ในการค้นคว้าและรวบรวมผลงานที่เกี่ยวกับมวยไทยที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่าหัวข้อมวยไทยมีผู้ ศึกษาไว้แล้วเป็นจำนวนมาก โดยในการนำเสนอจะแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ คือ งานวิจัยเกี่ยวกับมวยไทย ทางด้านพลศึกษา งานวิจัยเกี่ยวกับมวยไทยทางด้านสังคม งานวิจัยเกี่ยวกับมวยไทยทางด้านนิเทศศาสตร์ และผลงานที่เกี่ยวกับชื่อท่ามวยไทย

2.4.1. งานวิจัยเกี่ยวกับมวยไทยทางด้านพลศึกษา

จากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับมวยไทยทางด้านพลศึกษา สามารถสรุปได้ 3 ประเด็นใหญ่ๆ คือ การฝึกมวยไทย สภาพและปัญหาที่พบในวงการมวยไทย และมวยไทยกับความเชื่อ

ในประเด็นที่เกี่ยวกับการฝึกมวยไทย จากงานวิจัยเรื่อง “พัฒนาการกีฬามวยไทย” ของโพธิ สวัสดิ์ แสงสว่าง (2522) และ “การศึกษาเกี่ยวกับมวยไทย” ของ มงคล คำเมือง (2532) สรุปได้ว่าการฝึกมวยไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์บ้านเมือง กล่าวคือ ในช่วงที่มีสงคราม มวยไทยมี จุดประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการทหารปกป้องประเทศ ในทางตรงกันข้ามเมื่อบ้านเมืองมีความสงบสุขไม่ มีการทำสงครามเช่นปัจจุบัน มวยไทยจะมีไว้เพื่อใช้แข่งขันแสดงความสามารถและสร้างความบันเทิง ส่วนวิธีการฝึกมวยไทยพบว่าจะมีทั้งการฝึกความชำนาญในการใช้หมัด เท้า เข่า สอกและการฝึกความ แข็งแรง ซึ่งในการฝึกนี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย กล่าวคือ ในช่วงแรกที่มีมนุษย์ยังมีความผูกพันกับ ธรรมชาติ ก็ได้อาศัยสิ่งที่มีตามธรรมชาติเป็นอุปกรณ์ เช่น การเตะก้านกล้วย การวิ่งขึ้นภูเขา แต่ต่อมา เมื่อได้รับอิทธิพลจากชาวตะวันตกได้มีการนำอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้นมาใช้ในการ ฝึก รวมทั้งยังนำครูฝึกชาวตะวันตกที่มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬามาฝึกนักมวยอีกด้วย

ในประเด็นที่เกี่ยวกับสภาพและปัญหาที่พบในวงการมวยไทย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นถึงปัญหาด้านต่างๆในวงการมวยไทย ที่พบจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาวงการมวยไทย ดังที่วิสุทธ์ ทิพย์พงษ์ (2544) ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนากีฬามวยไทยเพื่อการอาชีพ” ปัญหาต่างๆที่พบมีหลายปัญหา ปัญหาหลักๆ ได้แก่ นักกีฬาส่วนใหญ่ขาดประสบการณ์ และความสามารถไม่ได้มาตรฐาน ในด้านนี้ งานวิจัยเรื่อง “ศึกษาวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหวของอาวุธมวยไทย” ของ เพ็ญประภา เข้มแดง (2518) ได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาไว้ว่า ควรให้มีการทดลองเพื่อทดสอบและวัดประสิทธิภาพของอาวุธมวยไทย คือ หมัด เท้า เข่า ศอก ทั้งในด้านความหนักของแรงกระทบ และ ความไวในการตอบสนองของอาวุธ ซึ่งผลจากการทดลองนี้จะทำให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการใช้อาวุธของนักมวยได้ในอนาคต นอกจากนี้อีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญ คือ ปัญหาในการบริหารงานแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้ที่อยู่เบื้องหน้า และผู้ที่สนับสนุนอยู่เบื้องหลัง ที่ขาดการวางระบบที่ชัดเจนตั้งแต่เริ่มต้น ส่งผลให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการประสานงาน และความไม่ทั่วถึงในการดูแลความเรียบร้อยของฝ่ายต่างๆ โดยเฉพาะฝ่ายที่ดูแลเรื่องเงินทุนที่ใช้ในการบริหาร ที่มีกประสงค์ปัญหาการขาดผลประโยชน์กันภายในและการโกงค่าตัวของนักมวย

ในประเด็นสุดท้ายเรื่องมวยไทยกับความเชื่อนั้น งานวิจัยที่พบได้บรรยายให้เห็นว่านักมวยมีความเชื่อในเรื่องไสยศาสตร์และโชคลางอย่างไรบ้าง ในงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาการใช้ไสยศาสตร์และความเชื่อโชคลางของนักมวยระดับแชมป์ในการแข่งขันมวยไทยตามการรับรู้ของนักมวย หัวหน้าคณะและผู้ฝึกสอน” ของ อำนาง สายฉลาด (2537) สรุปได้ว่า การชกมวยไทยและความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์และโชคลางนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก กล่าวคือ นักมวยต้องการความกล้า ความแข็งแรง และอดทน ดังนั้นแม้ว่าร่างกายของนักมวยจะผ่านการฝึกมาอย่างดีและพร้อมที่จะแข่งขันแล้วก็ตาม แต่ก็ยังคงต้องการสิ่งที่จะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง ทั้งที่เป็นสิ่งของ ได้แก่ วัตถุมงคลต่างๆ เช่น มงคลสวมศีรษะและผ้าประเจียดที่มีการลงยันต์แล้ว และที่เป็นความเชื่อ เช่น การเคารพสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครอง และการข้มข้มแจ่มใสเพื่อให้เกิดพลังในการต่อสู้

2.4.2. งานวิจัยเกี่ยวกับมวยไทยทางด้านสังคม

ในงานวิจัยเกี่ยวกับมวยไทยทางด้านสังคม ผู้วิจัยสำรวจพบว่ามีผู้ศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องไว้หลายประเด็น แบ่งเป็น 2 ประเด็นคือ บทบาทของมวยไทยในสังคม และผู้หญิงกับมวยไทย

ในประเด็นบทบาทของมวยไทยในสังคม ได้มีผู้ศึกษาไว้มาก งานวิจัยที่พบ ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง “The Changes in the Role and Significance of Muay Thai” ของ อภิเชก มณฑิยวิเชียรฉาย (Monthienvichienchai 2004) ที่สรุปว่ามวยไทยมีการเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันดังที่ได้สรุปผลไว้ในตารางนี้

บทบาท	ก่อน-1920	1920-1939	1939-1959	1959-1980	1980-2003
เป็นกีฬานานาชาติ					
เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว					
เป็นกีฬาออกนิยมในท้องถิ่น					
เป็นสัญลักษณ์ประจำชาติ					
เป็นกุญแจนำไปสู่การพนัน					
เป็นกุญแจของความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม					
เป็นอนุสรณ์/เป็นที่ระลึก					
เป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว					

ไม่มีบทบาท	บทบาทน้อย	บทบาทปานกลาง	บทบาทมาก
------------	-----------	--------------	----------

ตารางที่ 1 บทบาทของมวยไทย (จาก Monthienvichienchai 2004 : 94)

จากตารางจะเห็นได้ว่ามวยไทยมีหลายบทบาท ได้แก่ บทบาทการเป็นกีฬาที่นานาชาติให้ความสนใจ บทบาทการเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น บทบาทการเป็นกีฬาที่นิยมในแต่ละท้องถิ่น บทบาทการเป็นสัญลักษณ์ประจำชาติไทย บทบาทการเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเล่นการพนัน บทบาทการเป็นสินค้าสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมไทย บทบาทการเป็นอนุสรณ์ที่ระลึกถึงวีรบุรุษที่เป็นบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ชาติไทย และบทบาทการเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว ซึ่งเป็นบทบาทที่มีความชัดเจนในสังคมไทยมากที่สุด

นอกจากนี้ในงานวิจัยเรื่อง “การตลาดมวยไทยทางโทรทัศน์” ของ สมเกียรติ ยังชื่นสวัสดิ์ (2537) กล่าวถึงมวยไทยในบทบาทการเป็นธุรกิจอย่างหนึ่ง สรุปได้ว่า กีฬามวยไทยจากเดิมที่เคยเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวได้กลายเป็นธุรกิจมหาศาลที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในปัจจุบัน และเป็นธุรกิจที่มีเงินหมุนเวียนนับพันล้านบาทที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของหลายฝ่าย ที่เป็นส่วนประกอบของโครงสร้างตลาดมวย คือ สนามมวย โปรโมเตอร์ ผู้สนับสนุน นักมวย กรรมการผู้ตัดสินและผู้ชม เช่นเดียวกันกับ งานวิจัยเรื่อง “โครงสร้างและพฤติกรรมของตลาดมวยไทย” ของ ทฤษฎี สิทธิประเสริฐ (2536) ที่ศึกษาประเด็นดังกล่าวไว้ ซึ่งสรุปได้ว่า มวยไทยเป็นธุรกิจที่มีผู้แข่งขันน้อยรายและเป็นธุรกิจที่เจริญเติบโตขึ้นมาจากการเล่นพนัน

ประเด็นเรื่องบทบาทอื่นๆของมวยไทยยังพบในงานวิจัยอีกหลายชิ้น โดยในงานวิจัยเรื่อง “เปิดโลกมวยไทย : ความสัมพันธ์ระหว่างนักมวย ค่ายมวย และธุรกิจในวงการมวยไทย” ของ จิราพร แก้วศรีงาม (2547) กล่าวถึงมวยไทยในบทบาทการเป็นกุญแจนำไปสู่การพนัน สรุปได้ว่าการพนันในธุรกิจมวยไทยเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน ที่เริ่มต้นจากการทายผลการแข่งขันว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้ชนะ ต่อมาเมื่อมีผู้ร่วมทายผลการแข่งขันมากขึ้นจึงเริ่มมีการเดิมพันด้วยเงินจำนวนหนึ่งที่มากขึ้นเรื่อยๆจนกระทั่งการพนันมวยได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวหล่อเลี้ยงวงการมวยไทย และผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจมวย

ไทยให้สามารถดำรงอยู่ได้ในสังคมปัจจุบัน ในงานวิจัยเรื่อง “มวยไทยยุคโลกาภิวัตน์” ของ เฉลิม
อุ้นทอง (2547) กล่าวถึงบทบาทของมวยไทยในการเป็นกีฬานานาชาติ เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวและเป็น
สัญลักษณ์ประจำชาติ ที่สรุปได้ว่า ศิลปะมวยไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น กล่าวคือ มีการ
พัฒนาในหลายๆด้าน ทั้งการใช้อาวุธมวยไทย เช่น การใช้หมัด สอก เข่า เท้า รูปแบบการผสมผสาน
ท่าทาง ระเบียบ กฎกติกา และอุปกรณ์การฝึกให้ได้มาตรฐาน สื่อการเรียนการสอนและการกำหนด
หลักสูตรที่ชัดเจนที่มีการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และการถ่ายทอดที่เน้นการปฏิบัติจนกระทั่งมวย
ไทยเป็นที่สนใจของชาวต่างชาติมากยิ่งขึ้น

ในประเด็นที่เกี่ยวกับผู้หญิงและมวยไทยได้มีผู้ศึกษาไว้ในงานวิจัยเรื่อง “Women in
Competitive Muay Thai” ของ แอน คอร์ท (Ann Dort 2004) ซึ่งศึกษาหลากหลายประเด็น แต่
ประเด็นที่น่าสนใจที่สุด คือ การดึงเรื่องความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศหญิงและเพศชายที่พบในวงการ
มวยไทยมาเป็นประเด็นหลักในการศึกษา ผลการวิเคราะห์พบว่า การที่ผู้หญิงถูกกีดกันออกจากการเข้าไป
มีส่วนร่วมในการแข่งขันมวยไทยนั้น เป็นประเพณีความเชื่อดั้งเดิมของวัฒนธรรมไทย ที่มองว่าผู้หญิง
เป็นสิ่งอับมงคล เป็นสิ่งที่จะทำให้ความขลังของสังเวียนและของขลังที่อยู่ในตัวนักมวยชายนั้นสูญสิ้นไป
และสังคมแสดงเจตนาที่ชัดเจนในการกีดกัน และ แบ่งแยกนักมวยหญิงและนักมวยชายโดยการจัดให้นัก
มวยหญิงขึ้นชกบนสังเวียน หลังจากที่มีการแข่งขันของนักมวยชายจบลงแล้วเท่านั้น แต่ปัจจุบันระบบดัง
กล่าวได้เปลี่ยนไป และแอน คอร์ทได้ทำนายไว้ว่าบทบาทของผู้หญิงที่เกี่ยวข้องกับมวยไทยจะเปลี่ยน
แปลงไปในทางที่ดีขึ้น จนสามารถมีบทบาทที่เท่าเทียมกันกับบทบาทของผู้ชายได้ในอนาคต

2.4.3. งานวิจัยเกี่ยวกับมวยไทยทางด้านนิเทศศาสตร์

สำหรับงานวิจัยมวยไทยด้านนิเทศศาสตร์ที่มีผู้ศึกษาไว้ คือ งานวิจัยเรื่อง “กลวิธีการบรรยาย
กีฬามวยไทยทางโทรทัศน์” ของ ทักษิณา ณ ตะกั่วทุ่ง (2541) ผลการวิเคราะห์ของงานวิจัยนี้น่าสนใจ
เนื่องจากแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของ วิธีการนำเสนอการบรรยายกีฬามวยไทยทางโทรทัศน์และ
เนื้อหาที่ใช้บรรยายกีฬามวยไทยทางโทรทัศน์ของแต่ละช่องที่ศึกษา คือ ช่อง 3,5,7,9,11และไอทีวี กล่าว
คือ ในบางช่องมีการเลือกใช้การสนทนาโต้ตอบมากและใช้การผลัดกันบรรยายในขณะที่บางช่องนำ
เสนอแบบการสนทนาโต้ตอบน้อยหรือไม่สนทนาโต้ตอบเลย เป็นต้น ส่วนเนื้อหาในการบรรยายพบว่ามี
ทั้ง เนื้อหาที่บรรยายการต่อสู้ และเนื้อหาที่ไม่ใช่การบรรยายการต่อสู้ของนักมวย เช่น ประวัตินักมวย
สถานการณ์บ้านเมือง เป็นต้น

2.4.4 ผลงานที่เกี่ยวข้องกับชื่อท่ามวยไทย

ในการทบทวนผลงานที่เกี่ยวข้องกับชื่อท่ามวยไทย พบว่าโดยส่วนใหญ่จะบันทึกไว้ในรูปแบบของ
ตำรามวยไทยทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผลงานที่สำรวจพบ ได้แก่ ผลงานชื่อ ตำรามวยไทย

คำรับพระเจ้าเสือ ของ ยศเรืองสา (2524) มวยไทยยุคศิลปะการต่อสู้ ของ ปัญญา ไกรทัศน์ (2530) ศิลปะมวยไทย ของ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540) กีฬามวยไทย ของ วิเชียร สิงห์ปรีชา (2542) ศิลปะแห่งมวยไทย ของ นายชยะ (2546) แม่ไม้มวยไทย ศาสตร์และศิลป์แห่งการต่อสู้ ของ พุทธรักษา สุทาธรรม (2541) *Muay Thai : The Essential Guide to the Art of Thai Boxing* ของ โทนี มัวร์ (Moore 2004) และ *Muay Thai : Advanced Thai Kickboxing Techniques* ของ คริสทอฟ เดลป์ (Delp 2004)

จากการศึกษาผลงานดังกล่าวพบว่าคำราเหล่านี้ได้รวบรวมความรู้ที่เกี่ยวกับมวยไทยไว้หลายแง่มุม เช่น ประวัติความเป็นมาของมวยไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัย จนถึง สมัยรัตนโกสินทร์ พิธีกรรม และความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ของมวยไทย ความรู้พื้นฐานในการฝึกและการชกมวยไทย และกฎกติกาในการแข่งขัน แต่ประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจมากที่สุดและได้นำมาใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิงความหมายของชื่อท่ามวยไทยในงานวิจัยนี้ด้วย คือ ประเด็นที่เกี่ยวกับชื่อท่ามวยไทย ซึ่งผู้วิจัยพบว่าในคำราดังกล่าวที่เป็นภาษาไทยได้รวบรวมชื่อท่ามวยไทยที่มีภาพประกอบและคำอธิบายท่าไว้จำนวนมาก ได้แก่ ท่าของการใช้หมัด เช่น หมัดตรง หมัดเสย ท่าของการใช้เท้า เช่น เตะตรง เตะตัดล่าง ถีบสูง ถีบจิก ท่าของการใช้เข่า เช่น เข่าลอย เข่าตรง และท่าของการใช้ศอก เช่น ศอกตัด ศอกเสย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีข้อมูลเกี่ยวกับชื่อท่าของ ไม้มวยไทย เช่น สลับฟันปลา ปีกษาแหวกกรัง ขวาชัดหอก อีเหนาแทงกริช เป็นต้น ส่วนในคำราที่เป็นภาษาอังกฤษเนื้อหาในการนำเสนอเหมือนกับคำราที่เป็นภาษาไทย แต่ในการอธิบายชื่อท่ามวยไทยและคำอธิบาย จะใช้การแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้นชื่อท่า ไม้มวยไทย ที่ใช้วิธีการถ่ายถอดเสียงคำอ่านในภาษาไทยด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสังเกตเห็นอีกว่าวิธีการที่ใช้ในการนำเสนอชื่อท่ามวยไทยในคำราส่วนใหญ่ที่พบ ไม่ใช้การเรียงลำดับท่าตามตัวอักษรแบบพจนานุกรม แต่จะเรียงชื่อท่ากันอย่างคล่องจองตามแบบวิธีที่ครูมวยในสมัยก่อนได้เคยใช้ในการถ่ายทอดให้ลูกศิษย์ รวมทั้งมีการแบ่งหมวดหมู่ของชื่อท่าออกเป็น กลมมวยแก้หมัด กลมมวยแก้ศอก กลมมวยแก้เข่า กลมมวยแก้เท้า ตามจุดประสงค์ของท่าต่างๆ ยิ่งไปกว่านั้นยังมีการแบ่งเป็นแม่ไม้มวยไทย ที่เป็นกลุ่มท่าที่ครูมวยได้คัดเลือกไว้โดยเฉพาะอีกด้วย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดพบว่า แม้จะมีผู้ให้ความสนใจทำงานวิจัยเกี่ยวกับมวยไทยในประเด็นต่างๆ ไว้จำนวนมาก แต่ยังขาดงานวิจัยที่เกี่ยวกับชื่อท่ามวยไทยโดยเฉพาะ หรือแม้ว่าจะมีผลงานที่รวบรวมชื่อท่ามวยไทยไว้ ก็เป็นเพียงคำรามวยไทยที่นำเสนอข้อมูลด้วยการบรรยายงานวิจัยเกี่ยวกับชื่อท่ามวยไทยจึงยังขาดการศึกษาแนวภาษาศาสตร์ที่มีการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ดังนั้นในงานวิจัยเรื่อง การศึกษาชื่อท่ามวยไทยตามแนววรรณศาสตร์ชาติพันธุ์นี้ จึงประสงค์ที่จะนำเสนอการศึกษาในประเด็นที่ยังไม่เคยมีผู้ศึกษามาก่อน คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายของชื่อท่ามวยไทย โดยนำวิธีการทางวรรณศาสตร์ชาติพันธุ์ที่เป็นระบบสามารถตรวจสอบได้นี้ มาใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เพื่อตีแผ่ภูมิปัญญาอันมีค่าของคนไทยให้เป็นระบบมากขึ้น